

SLT 33174

HUGO ALFVÉN

EN SKÄRGÅRDSSÄGEN

SYMFONISK DIKT, OP. 20

18'21"

(CARL GEHRMANS)

FÖRSTA SATSEN

UR SYMFONI NR. 5

A-MOLL, OP. 55

18'41"

(MANUS)

SVERIGES RADIOS
SYMFONIORKESTER

DIRIGENT
STIG WESTERBERG

Inspelningen gjord i aulan, Eklidens skola,
Nacka, den 4 maj (En skärgårdssägen) och
den 6 maj 1967 (Första satsen)

Musiktekniker Karl-Otto Valentin
Omslagsbild Ove Alström
Layout Birgitta Alström
Producenter Håkan Elmquist och Frank
Hedman

En Phono Suecia inspelning, producerad av
Hugo Alfvén Stiftelsen i samarbete med
STIM och utgiven av Grammofon AB
Electra

En Skärgårdssägen

"I djupet av mitt väsen är jag dock skärgårdsbo," skrev Hugo Alfvén i ett brev till en god vän i augusti 1908 på tal om "En skärgårdssägen". Hans sångmö trivdes bland kobbar och bränningar, sol och månbelysta fjärdar. Det visar med all tydlighet en rad av hans mest framgångsrika verk, så olika som exempelvis den glada, livsbejakande "Midsommarvaka" och symfonin från havsbandet, den fjärde. Inspirationskällan var densamma för "En skärgårdssägen", som komponerades 1903-4, strax efter "Midsommarvaka".

I memoardelen "Tempo furioso" berättar Hugo Alfvén: "Så snart rapsodin blivit fullbordad, började en ny musik av helt annan art tona i huvudet. Åter dök Stockholms skärgård fram för min syn, men denna gång i höstlig, dyster skrud. Jag längtade att skriva ett epos, som skulle skildra dess nattliga tragik i storm och i månglitter över sund och vida fjärdar; jag ville skildra något av det jag själv upplevt där ute i havsbandet. Trängd av längtan att få dricka ur själva inspirationskällan, reste jag ut till Elfsten — min ungdoms käraste dröm- och arbetsplats — och där samlade jag under några veckor stoffet till den symfoniska tondikt, som i tidens fullbordan erhöill det för innehållet betecknande namnet 'En skärgårdssägen'."

Verket bygger på en kärlekshistoria, där höstliga, stormiga skärgårdsnätter spelat en framträdande roll. "Naturskildringen är här städse synonym med den mänskliga affekten," kommenterar tonsättaren.

"En skärgårdssägen" uruppfördes 1905 på Kungl. Teatern med tonsättaren som dirigent.

Första Satsen ur Symfoni nr 5

Hugo Alfvéns femte symfoni uruppfördes i två repriser. 1942 kom första satsen, tio år senare de tre följande satserna. När man nu endast spelat in den första satsen är det med tanke på tonsättarens egen uppfattning om verket som helhet.

Från början var det meningen att symfonin skulle ha den gängse sonat-formen, men bland annat i en radiointervju med Per Lindfors två år före sin bortgång förklarade Alfvén att första satsen "är nog både tekniskt och på alla sätt det minst dåliga jag gjort". Att så många kritiker berömt just den satsen gladdde honom oerhört, för i den hade han, som han sade, lagt ner allt sitt kunnande.

"Men andra, tredje, fjärde satserna ... ja, andra går an, men tredje och fjärde, då var jag sjuk, min fru var sjuk, och jag visste inte hur jag skulle kunna skriva. Jag hade ingen lust att komponera, så det är tvångsprodukter." Detta var tonsättarens slutsummering hösten 1958. Den omarbetning han ville göra hann han dock aldrig med.

Det var, som han så ofta framhållit, livsberusningen han ville skildra i sin musik. I första satsen avspeglas den på ett för honom mycket karakteristiskt sätt.

"När allt kommer omkring," skriver tonsättaren i sina memoarer, "är det nog, som Feuerbach säger, icke fråga om, huruvida en symfoni är lång utan om den är vacker; och det blir då heller icke fråga, om, huruvida ens liv blir långt eller kort utan om det blir rikt."

Frank Hedman

Stig Westerberg i samspråk
med Hugo Alfvén vid inspelningen av Midsommarvaka 1954.

Hugo Alfvén

Hugo Alfvén (1872—1960) was active as composer for more than three score years, from 1893 until 1957, when the ballet suite "The Prodigal Son" was staged on his 85th birthday.

His deep love of the Stockholm archipelago has been manifested in his internationally best known work, "Midsummer Vigil". As soon as this gay and lusty rhapsody had been completed, he heard another kind of music in his head, this time from an archipelago dressed in autumnal colours.

He went out to one of his favourite spots in the skerries and there finished the symphonic poem that was christened "A Legend of the Skerries". It was built on a love story he had experienced some years earlier.

The first movement of his Fifth Symphony was performed in 1942. The three concluding movements were not ready until ten years later. The composer, however, was not satisfied with these—he had been ill when composing them—and wished to revise them, a task he never had time to finish. But, he writes in his Memoirs, quoting Feuerbach, it is not a question of whether a symphony is long but if it is beautiful. And it should be added that the First Movement of his last symphony is very characteristic of its creator.